

SZENTMÁRTONI JÁNOS

A Santa Rita-i erkély

Esténként a fellépések után kiültünk elszopogatni néhány Coronitát, lap-topon hazai zenéket hallgatni, Lajkót vagy underground muzsikát, vagy csak elmélázni a szemközti diákszállók ifjúságán, amint hajnalig csókolóznak, szakítanak, kibékülnek, táncolnak, veszekednek... szobákban, erkélyeken, kapualjakban, rozzant sportkocsik nyitott ajtajában... fantasztikus, milyen bájosan, mennyire értelmetlenül tudnak égni, mintha megrekedtek volna a romantikában, mintha ott, az óceánon túl még mindig meg lehetne halni egy elejtett zsebkendőért hajnali erdőben vagy shakespeare-i sikátorok titkai közt... szépek és egészségesek, tanulnak, szeretkeznek, és szívük mélyén nagy karrierről álmodoznak, hogy tehetségük kilobban majd e szigetről, mely idővel szűkké válik, börtön lesz a szülőföld, mely a nagy kontinens árnyékában légyöpött a karibi hullámok taraján... de a legtöbbjük marad, meddőn lángol tovább, míg el nem hízik a sok hamburgertől és a gyerekszüléstől, amerikai turisták kitarottjai vagy zsírszagú háziasszonyok lesznek – kocsmatöltelékek vagy hétköznapi forradalmárok, akiknek arcképe illegális grafitiként majd ott virít mellékutcák tűzfalain vagy kétes hírű mulatók pódiumdíszletén, nevük pedig szállóige lesz izgatott kamaszok és lázadó egyetemisták ajkán... jó volt ott ücsörögni az erkélyen, egy idegen és szeretetreméltó nép története fölött, coronitázgatni a lenge trópusi szélben, hallgatni a lombokban megbúvó cocik¹ ezreinek kórusát, és szégyellni magunkat, hogy a mi nagy európai bölcsességünkkel és higgadtságunkkal kétezer év alatt ugyan mi a büdös francot tudtunk kezdeni.

Egy afrikavadász a tetőn

Egy este vacsorára hívott minket Barsy Kálmán – robosztus alakjával, szalmakalapjával, rozoga, tűzpiros dzsipjével inkább emlékeztetett afrikavadász kalandorra, mint egy portorikói egyetemi tanárra –, kolbászos lencsével, fagylalttal készült és persze borral, ott ücsörögtünk tetőtéri teraszán, s miután teli lett a gyomor, elfogyott a szó, Gyuri hazatért lepihenni, s már csak az italok virrasztottak velünk, előkerültek a relikviák, egy hazafias énekesfüzet (emigránsok bibliája), egy még az átkosban írt történelemkönyv, ennyi mi megmaradt, s egy illat, ha jól emlékszem, a lekaszált búzáé, az anyanyelv, mit hatvan éve tanul, ízlel, forgat, mint a kolbászos lencsét, a túrós csuszát, az emlékek aranyát... csak hallgatni tudtunk, és zavartan félrenézni, mikor a lemezjátszón sercegő népdalok bűvöletében ki-kiült egy-egy könnycsepp Kálmán világfaló szemére, fölragyogni a gyertyalángnál, mint az időben elejtett ékszerek.

1 levelibéka fajta